

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118298525
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:6118298525.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o., Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti žalovanému: N. Z., Y.. XX.XX.XXXX, E. J. XX, E., o zaplatenie 343,76 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 14. júna 2019, č.k. 14Csp/129/2018-94, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o trovách konania **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 193,76 eur spolu s úrokom 5 % ročne zo sumy 193,76 eur od 06.03.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobu v časti žalovanej istiny o sumu 150 eur s príslušenstvom zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 56 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou od žalovaného domáhal zaplatenia 343,76 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 06.03.2017 do zaplatenia, pričom jeho pohľadávka voči žalovanému pozostáva z istiny vo výške 193,76 eur, a zmluvnej pokuty vo výške 150 eur. Súd prvej inštancie nenariadil ústne pojednávanie a dňa 14.06.2019 vyhlásil rozsudok, keď vykonal dokazovanie obsahom listín predložených žalobcom, z ktorých zistil, že strany sporu uzavreli dňa 06.08.2016 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb Č.. A. s Dodatkom, na základe ktorých žalobca zapožičal žalovanému SIM kartu, umožňujúcu mu využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Na základe Dodatku k uvedenej zmluve predal žalobca žalovanému zariadenie P. V. R. V. Q. za zľavnenú kúpnu cenu 15 eur. Žalobca fakturoval žalovanému cenu dodaných služieb faktúrou Č.. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 31.08.2016 v sume 193,76 eur s DPH. Listom Pokus o pokonávku zo dňa 24.01.2017 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy 353,76 eur najneskôr do 05.03.2017. Žalovaný žalobcovi žalobou uplatnenú pohľadávku nezaplatil.

3. Vec posúdil právne podľa ust. § 43 ods. 12 písm. b) a § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 51, § 52 ods. 4, § 53 ods. 1, 3 a 5, 53 ods. 4 písm. k), § 121 ods. 3, § 488, § 491 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2, § 544 ods. 1 a 2, § 563 Obč. zák. a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len z časti. Z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že žalovaný neuhradil žalobcovi cenu poskytnutých telekomunikačných služieb 193,76 eur. V tejto časti považoval žalobu za dôvodnú, preto zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 193,76 eur s príslušenstvom, keď o úrokoch z omeškania s plnením peňažného dlhu a o ich výške rozhodol podľa ust. § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák. a § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.2.2013.

4. Žalobu v časti o zaplataenie 150 eur s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že neprijateľnosť zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zmluvných pokút vidí v znevýhodnenom postavení spotrebiteľa oproti dodávateľovi. Konštatoval, že zmluvná pokuta má podľa ust. § 544 Obč. zák. zabezpečiť dodržanie zmluvnej povinnosti, pričom v tomto prípade bola zmluvná pokuta dohodnutá len pre prípad porušenia zmluvných povinností odberateľa a nebola dohodnutá pre porušenie zmluvných povinností dodávateľom. Citoval ust. § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. k) a § 53 ods. 5 Obč. zák. a dospel k záveru, že zmluvné pokuty tak ako boli dojednané v Dodatkoch k týmto zmluvám sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a preto sú podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatné. Žalobu preto vo zvyšku žalovanej istiny s príslušenstvom zamietol.

5. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p..

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, ktorým napadol zamietajúci výrok rozsudku a navrhol v tejto časti a v časti o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež, že vec nesprávne právne posúdil. Konštatoval, že mu súd prvej inštancie nepriznal uplatnený nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 150 eur, keď dohodnutú zmluvnú pokutu považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že v minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v jeho dodatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú, a tiež z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti tvrdil, že nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil, a že maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Zopakoval, že žalovaný mal možnosť voľby, či si kúpi telefón za riadnu cenu bez akýchkoľvek záväzkov, alebo si ho kúpi so zľavou z kúpnej ceny na základe dodatku a po dohodnutú dobu s ním zotrúva v zmluvnom vzťahu a bude platiť riadne a včas za poskytnuté služby. Zdôraznil, že v dodatku, na základe ktorého v tomto konaní uplatňuje nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty, je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený, a že dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. S poukazom na účel dohody o zmluvnej pokute mal za to, že dojednanie zmluvnej pokuty ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Súdu prvej inštancie vytkol, že sa nezaoberal tým, že zmluvná pokuta neprevyšovala výšku poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, a že zohľadňovala časový úsek, po ktorý si žalovaný svoje zmluvné povinnosti plnil. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 172/2007 ako aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 21/2018 zo dňa 15.01.2019 v obdobnej právnej veci, ktorým mu odvolací súd nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty priznal, keď vyhodnotil, že dojednaná zmluvná pokuta je vyvážená a nepredstavuje neprimerané zvýhodnenie dodávateľa na úkor spotrebiteľa, a to z dôvodu, že výška zmluvnej pokuty bola dojednaná podľa výšky ujmy, ktorá dodávateľovi vznikne nedodržaním zmluvnej viazanosti spotrebiteľom predčasným ukončením zmluvného vzťahu. S odkazom na právny názor uvedený v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 21/2018 a na princíp právnej istoty v zmysle čl. 2 C.s.p., zdôraznil svoje legitímne očakávania, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Namietal tiež nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý nenariadil pojednávanie, čím mu znemožnil uplatniť jeho procesné práva a argumentovať ohľadne primeranosti dojednaní o zmluvnej pokute.

7. Žalovaný odvolanie nepodal a k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

8. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, a že rozsudok je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti ako i v závislej časti o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nie je v odvolacom konaní preskúmateľný. Pre nedostatočnosť jeho odôvodnení vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na zmluvnú pokutu, nedokázal odvolací súd z napadnutého rozsudku zistiť ani len to, o akom dojednaní o zmluvnej pokute súd prvej inštancie konal a rozhodol. Jeho závery o údajnej neprijateľnosti zmluvnej podmienky (dojednaní o zmluvnej pokute) sú za stavu, keď súd prvej inštancie vôbec neuviedol, aké dojednanie o zmluvnej pokute vlastne posudzoval a hodnotil, nepreskúmateľné.

9. Zo strohého odôvodnenia napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že súd prvej inštancie bez toho, aby citoval samotné znenie dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré údajne posudzoval, vyhodnotil toto bližšie nešpecifikované dojednanie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keď ho považoval za znevýhodňujúce žalovaného ako spotrebiteľa. Na základe akých konkrétnych zistení z dojednanie o zmluvnej pokute k týmto záverom došiel, však už nevysvetlil. Odvolaciemu súdu sa vzhľadom na obsah žaloby, odvolania žalobcu a samotnej zmluvy s dodatkom obsahujúcim dojednanie o zmluvnej pokute javí, že sa súd prvej inštancie dostatočne neoboznámil ani s argumentáciou žalobcu v žalobe (v ktorej podrobne odôvodnil uplatnený nárok na zmluvnú pokutu a jej primeranosť vo vzťahu k zabezpečovanej povinnosti žalovaného s poukazom na spôsob jej výpočtu zohľadňujúci počet dní uplynutých z doby viazanosti do doby prerušenia poskytovania služieb), ani so samotným znením dojednanie o zmluvnej pokute, pretože argumenty žalobcu podporujúce uplatnený nárok na zmluvnú pokutu do napadnutého rozsudku vôbec neuviedol a ani vo vzťahu k zneniu dojednanie o zmluvnej pokute nevyhodnotil. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní len zopakoval (a vyprecizoval) odôvodnenie svojho nároku na zmluvnú pokutu, ktoré uviedol už v žalobe, ktorým sa však súd prvej inštancie vôbec nezaoberal. Možno potom uzavrieť, že hoci súd prvej inštancie nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol, z odôvodnenia tohto rozhodnutia nie je možné v odvolacom konaní zistiť, čo vlastne hodnotil a prečo rozhodol tak, ako rozhodol.

10. Odvolací súd považuje za nevyhnutné dať súdu prvej inštancie do pozornosti, že právna úprava, obsiahnutá v ust. § 220 ods. 2 C.s.p., stanovuje, že „v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.“, z čoho vyplýva nevyhnutný záver, že zákonodarca uložil súdu povinnosť svoje rozhodnutie riadne odôvodniť.

11. Súd prvej inštancie sa vyššie uvedeným postupom neriadil a jeho odôvodnenie rozsudku v časti o zamietnutí nároku žalobcu na zmluvnú pokutu nemá náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle ust. § 220 ods. 2 C.s.p.. Napadnutý rozsudok je preto v tejto časti nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie síce v odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal okrem iného aj zaplatenia zmluvnej pokuty (na základe akého zmluvného dojednanie a s akou právnou argumentáciou však už neuviedol, takže predmet sporu zostal nevysvetlený), z predloženého spisu však odvolací súd zistil, že obsah dojednanie o zmluvnej pokute, uvedeného v Dodatku, ktorý žalobca priložil k žalobe ako listinný dôkaz, do odôvodnenia svojho rozsudku vôbec neuviedol a ani sa ním nezaoberal, hoci je práve na jeho vyhodnotení založený výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v tejto časti. Odvolací súd potom došiel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je arbitrálne, nakoľko jeho odôvodnenie nie je pochopiteľné a ani preskúmateľné. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že sporové strany majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu. Úvahy súdu o skutkových, ale aj právnych záveroch musia byť riadne a zrozumiteľne odôvodnené tak, aby nevznikali pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany strán sporu, ktorým je takéto rozhodnutie určené. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia je porušením práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie, pretože sa jej tým odníma možnosť vnímať rozhodnutie ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov, a teda aj možnosť riadne konať pred súdom. Odňatie možnosti strane konať pred súdom je porušením jej procesných práv, a dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Záverom odvolací súd už len uvádza, že mu neprislúcha hodnotiť a vyvodzovať právne závery z tvrdení a dôkazov, ktoré súd prvej inštancie nevedno či vykonal, ale v napadnutom rozsudku vôbec nespomenul, nebral do úvahy, a ani nehodnotil.

12. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti ako i v závislej časti o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom vykoná navrhnuté dôkazy, vyhodnotí argumentáciu žalobcu a prípadnú obranu žalovaného, a opätovne o žalobcom uplatnenom nároku rozhodne, pričom svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby boli jeho skutkové a právne závery

zrozumiteľné a presvedčivé, a aby na ne strany mohli v prípadnom odvolaní reagovať, a aby bolo v odvolacom konaní preskúmateľné.

13. O náhrade trov konania (aj odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 C.s.p.).

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).